

การเป็นผู้ประกอบการ

ตรงตามจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

2001-1002

สมคิด มิมมา

การเป็นผู้ประกอบการ

หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ

กลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

สมคิด มิมมา

บรรณาธิการ : ผศ. ดร.พัฒนา ศิริโชติบัณฑิต

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

สมคิด มิ้มมา.

การเป็นผู้ประกอบการ.--กรุงเทพฯ : แม็คเอดดูเคชั่น, 2556.
236 หน้า.

1. ผู้ประกอบการ. 2. เจ้าของกิจการ. I. ชื่อเรื่อง.

658.421

ISBN 978-616-274-267-5

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

 | MACEDUCATION

ผู้เขียน : สมคิด มิ้มมา

การสั่งซื้อ : ส่งรณานิติส่งจ่าย ไปรษณีย์ลาดพร้าว ในนาม บริษัท แม็คเอดดูเคชั่น จำกัด
เลขที่ 9/99 อาคารแม็ค ซอยลาดพร้าว 38 ถนนลาดพร้าว แขวงจันทระเกษม
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

☎ : 0-2938-2022-7 FAX : 0-2938-2028

www.MACeducation.com

ราคาจำหน่าย : 150 บาท

สงวนลิขสิทธิ์ : พฤษภาคม 2556

พิมพ์ที่ : บริษัท เติมรักการพิมพ์ จำกัด

(สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย ห้ามลอกเลียน ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร)

คำนำ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2552-2559) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) และแผนปฏิบัติการการเตรียมความพร้อมเมืองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ทั้งนี้หลักสูตรดังกล่าวมุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพอิสระเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพ หรือประกอบอาชีพอื่นๆ ได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการทั้งในประเทศและในภูมิภาคอาเซียน

บริษัท แม็คเอ็ดดูเคชั่น จำกัด ผู้ผลิตและจำหน่ายหนังสือเรียน สื่อการเรียนรู้ และวารสารทางการศึกษา ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา ครอบคลุมถึงภารกิจสำคัญในการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้ จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานซึ่งประกอบด้วยนักวิชาการ และผู้สอนทั้งในระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ในแต่ละสาขาวิชาเพื่อจัดทำสื่อการเรียนรู้ อันประกอบด้วย

1. หนังสือเรียนที่จัดทำให้ตรงกับจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ
2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนผ่านกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนนำไปปรับให้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียนและจุดเน้นของสถานศึกษา
3. คู่มือครูสำหรับผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และการฝึกประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

จุดเด่นของหนังสือเรียนชุดใหม่มีดังนี้

1. นำเสนอในรูปแบบหน่วยการเรียนรู้ ที่มีเนื้อหาง่ายต่อการเรียนรู้ แต่ยังคงไว้ซึ่งความเข้มข้นและทันสมัย ทั้งนี้เนื้อหาในหนังสือเรียนมุ่งเน้นให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ หลักการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) และการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)
2. แทรกกิจกรรมตรวจสอบความเข้าใจ กิจกรรมการฝึกกระบวนการคิด (Thinking Skills) และกิจกรรมเตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนให้แก่ผู้เรียน

3. พัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพผ่านกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้ใบช่วยสอน เป็นสื่อสำหรับ การฝึกกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญ เช่น การเรียนรู้จากโครงงาน (Project-Based Learning) การพัฒนาเทคโนโลยี ให้เป็นเทคโนโลยีสะอาด (Green Technology) และการสร้างสรรค์ นวัตกรรมหรือผลิตภัณฑ์ตามแนวคิดเศรษฐกิจ เชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) เป็นต้น

4. มีแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจัดทำแบบทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนนั้นๆ ทำหน่วยการเรียนรู้ทุกหน่วย

5. สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นความรู้ โดยจัดทำเนื้อหาเพิ่มเติมนอกเหนือ จากหนังสือเรียนในรูปแบบของ MAC e-knowledge และ QR Code ที่ผู้สอนและผู้เรียนที่มีความสนใจ จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม สามารถหาข้อมูลได้ที่ www.MACeducation.com/e-knowledge หรือ เชื่อมต่อกับ Website ของบริษัท คือ www.MACeducation.com ซึ่งมีฐานข้อมูลที่สามารถ Download มาศึกษาได้

บริษัท แม็คเอ็ดดูเคชั่น จำกัด ขอกราบขอบพระคุณสถานศึกษา ผู้สอน ผู้เรียน และผู้ที่สนใจทุกท่านที่ให้ความไว้วางใจในสื่อการเรียนรู้ของบริษัท บริษัทหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสื่อการเรียนรู้ชุดนี้จะมี ส่วนช่วยให้การจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทัดเทียม ระดับสากลต่อไป

บริษัท แม็คเอ็ดดูเคชั่น จำกัด

คำชี้แจงการใช้ MAC e-knowledge

เมื่อท่านเห็นสัญลักษณ์ ปรากฏอยู่ในหนังสือที่**ท้ายข้อความใด**แสดงว่าเมื่อท่านอ่านเนื้อหาถึงตอนนั้นแล้ว ท่านสามารถหาความรู้เพิ่มเติมได้โดยการเชื่อมต่อกับ Website ของบริษัท แม็คเอดูเคชั่น จำกัด คือ www.MACeducation.com

วิธีเข้าสู่หน้าเว็บเพจ (Web Page) ความรู้เพิ่มเติม MAC e-knowledge เลือกได้ 3 วิธี ดังนี้ :-

วิธีที่ 1 ผ่าน Website ของบริษัท แม็คเอดูเคชั่น จำกัด ขั้นตอนมีดังนี้ :-

1. เข้าสู่ Website ของบริษัท แม็คเอดูเคชั่น จำกัด www.MACeducation.com
2. ที่หน้า Homepage ให้คลิกที่สัญลักษณ์ เพื่อเข้าสู่ MAC e-knowledge
3. คลิกเพื่อเลือก**ระดับชั้น** และ**หมวดวิชา**. รายชื่อจะปรากฏพร้อมรหัสประจำหนังสือ 10 หลัก.
4. คลิกเพื่อเลือก**รายชื่อหนังสือ**ที่ต้องการเพื่อเข้าสู่เว็บเพจของหนังสือเล่มนั้น. ชื่อและรหัสของหนังสือเล่มนั้นคือ

การเป็นผู้ประกอบการ 3305901100

5. คลิกเพื่อเลือก**ชื่อไฟล์.htm** เนื้อหาเพิ่มเติมที่ต้องการ เนื้อหาเพิ่มเติมของหัวข้อนั้นๆ ก็จะปรากฏขึ้นบนจอ.
6. ในการเปิดดูข้อมูลเรื่องต่อไป ในหนังสือเล่มนี้ ท่านเพียงแต่**พิมพ์เปลี่ยนตัวเลข**ต่อท้ายตามที่ปรากฏอยู่ใต้สัญลักษณ์

จาก 01 เป็น 02, 03, 04, ... แล้วกดปุ่ม Enter เพื่อเข้าสู่เนื้อหาเพิ่มเติมของเนื้อหาอื่นๆ ต่อไป.

วิธีที่ 2 โดยการพิมพ์ URL (ตำแหน่งที่อยู่ของข้อมูลบน Web) ประจำเล่มของหนังสือ ขั้นตอนมีดังนี้ :-

1. พิมพ์ URL ประจำเล่มของหนังสือเล่มนี้คือ

www.MACeducation.com/e-knowledge/3305901100/

รหัสประจำหนังสือ 10 หลัก

2. พิมพ์**ชื่อไฟล์.htm** ชื่อไฟล์คือตัวเลขที่ปรากฏอยู่ใต้สัญลักษณ์ ต่อท้าย ในช่อง Address ตามตัวอย่างข้างล่างนี้

Address www.MACeducation.com/e-knowledge/3305901100/01.htm

3. ตรวจสอบความถูกต้อง เสร็จแล้วกดปุ่ม Enter. เนื้อหาเพิ่มเติมของหัวข้อนั้นๆ ก็จะปรากฏขึ้นบนจอ.
4. ในการเปิดดูข้อมูลเรื่องต่อไป ในหนังสือเล่มนี้ ท่านเพียงแต่**พิมพ์เปลี่ยนตัวเลข**ต่อท้ายตามที่ปรากฏอยู่ใต้สัญลักษณ์

จาก 01 เป็น 02, 03, 04, ... แล้วกดปุ่ม Enter เพื่อเข้าสู่เนื้อหาเพิ่มเติมของเนื้อหาอื่นๆ ต่อไป.

วิธีที่ 3 โดยผ่านบาร์โค้ด 2 มิติที่เรียกว่า QR code ขั้นตอนมีดังนี้ :-

1. เปิดการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์มือถือหรือคอมพิวเตอร์
2. เปิดโปรแกรมที่ใช้สแกน QR code บนโทรศัพท์มือถือหรือคอมพิวเตอร์
3. สแกน QR code ผ่านกล้องถ่ายรูปในโทรศัพท์มือถือหรือกล้องถ่ายรูปของคอมพิวเตอร์ จากนั้นโปรแกรมจะแสดง URL ของ MAC e-knowledge ของหนังสือเล่มนั้นๆ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมทาง www.MACeducation.com)

บริษัท แม็คเอดูเคชั่น จำกัด

รหัส 2001-1002

วิชาการเป็นผู้ประกอบการ

ทฤษฎี 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ - ชั่วโมง 2 หน่วยกิต

จุดประสงค์รายวิชา

1. เพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักการวางแผนเป้าหมายชีวิตด้วยวงจรควบคุมคุณภาพ การเป็นผู้ประกอบการ การวางแผนและการจัดการทางการเงิน หลักการบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิตเบื้องต้น และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อให้สามารถจัดทำแผนธุรกิจอย่างง่าย โดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิต
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ และมีกิจนิสัยในการทำงานด้วยความรับผิดชอบ รอบคอบ ขยัน ประหยัด และอดทน

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการวางแผนเป้าหมายชีวิตด้วยวงจรควบคุมคุณภาพ การเป็นผู้ประกอบการ การวางแผนและการจัดการทางการเงิน หลักการบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิตเบื้องต้น และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำแผนธุรกิจอย่างง่าย
3. ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการวางแผนและดำเนินงาน
4. ประยุกต์ใช้หลักการบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิตในการวางแผนและดำเนินงาน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนเป้าหมายชีวิตด้วยวงจรควบคุมคุณภาพ การออมและการลงทุนการเป็นผู้ประกอบการ การจัดหาและการวางแผนทางการเงิน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ รูปแบบแผนธุรกิจ หลักเบื้องต้นในการบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิตในองค์กร และการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการเป็นผู้ประกอบการ

ตารางวิเคราะห์สมรรถนะประจำหน่วย

หน่วยการเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สมรรถนะประจำหน่วย
1	การวางแผนเป้าหมายชีวิต	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนเป้าหมายชีวิต
2	การออมและการลงทุน	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออมและการลงทุน
3	การเป็นผู้ประกอบการ	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ
4	การจัดหาและการวางแผนทางการเงิน	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดหาและการวางแผนทางการเงิน
5	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ
6	รูปแบบแผนธุรกิจ	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบแผนธุรกิจ
7	การบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิต	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิต
8	การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการเป็นผู้ประกอบการ	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการเป็นผู้ประกอบการ

สารบัญ

หน้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การวางแผนเป้าหมายชีวิต

1

1. การกำหนดเป้าหมายในชีวิต	2
2. การวางแผนเป้าหมายชีวิต	3
3. การวางแผนในแต่ละช่วงชีวิต	5
4. วงจรของการใช้ชีวิตอย่างอริยสัจ 4 + PDCA	7
5. เทคนิคการกำหนดเป้าหมายสู่ความสำเร็จในชีวิต	11
6. บันได 10 ขั้น สู่เป้าหมายชีวิต	13
7. การวางแผนการประกอบอาชีพ	15
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	21

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออมและการลงทุน

25

1. ความหมายและความสำคัญของการออม	26
2. การสร้างวินัยในการออมเงิน	27
3. ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการออม	30
4. ทางเลือกในการออมเงิน	31
5. ประโยชน์ของการออม	34
6. ความหมายและความสำคัญของการลงทุน	36
7. วัตถุประสงค์ของการลงทุน	37
8. ประโยชน์ในการลงทุน	38
9. การวางแผนการลงทุน	41
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	49

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การเป็นผู้ประกอบการ

54

1. ความหมายของการเป็นผู้ประกอบการ	55
2. แนวคิดการเป็นผู้ประกอบการ	56
3. ประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ	67
4. คุณสมบัติของผู้ประกอบการที่ดี	68
5. คุณธรรม จริยธรรมของผู้ประกอบการ	71
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	78

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การจัดหาและการวางแผนทางการเงิน

81

1. ความหมายของเงินทุน	82
2. ประเภทของเงินทุน	82
3. แหล่งที่มาของเงินทุน	83
4. วิธีการระดมเงินทุน	85
5. การวางแผนทางการเงิน	91
6. ขั้นตอนในการวางแผนการเงิน	93
7. การจัดทำแผนทางการเงิน	93
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	102

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 กฎหมายเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ

106

1. นิติกรรม	107
2. ความผิดทางแพ่งและทางอาญา	109
3. การจดทะเบียนพาณิชย์	113
4. กฎหมายคุ้มครองแรงงาน	114
5. กฎหมายเงินทดแทน	120
6. กฎหมายประกันสังคม	122
7. กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา	123
8. กฎหมายการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์	125
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	130

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 รูปแบบแผนธุรกิจ

135

1. ความหมายของแผนธุรกิจ	136
2. ความสำคัญของแผนธุรกิจ	137
3. ประโยชน์ของแผนธุรกิจ	137
4. ส่วนประกอบของแผนธุรกิจ	138
5. ขั้นตอนการเขียนแผนธุรกิจ	148
6. ตัวอย่างแผนธุรกิจ	152
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	167

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 การบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิต

171

1. ความหมายและความสำคัญของคุณภาพ	172
2. ความหมายและความสำคัญของระบบบริหารงานคุณภาพ	173
3. หลักการและกระบวนการบริหารงานคุณภาพ	176
4. การบริหารงานคุณภาพทั่วทั้งองค์กร	179
5. การดำเนินงานสู่เป้าหมายการบริหารงานบุคคล	182
6. ความหมายและความสำคัญของการเพิ่มผลผลิต	184
7. การเพิ่มผลผลิตในองค์กร	187
8. กิจกรรมการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน	190
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	199

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการเป็นผู้ประกอบการ 203

1. ค่านิยมและเงื่อนไขของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	205
2. การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	206
3. การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการประกอบธุรกิจ	206
4. บันได 3 ขั้นสู่การประกอบธุรกิจแบบพอเพียง	212
5. หลักในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง	213
6. คุณประโยชน์ที่จะได้จากการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้	215
7. ตัวอย่างการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	216
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	221

บรรณานุกรม

225

ดัชนี

226

การวางแผนเป้าหมายชีวิต

สาระการเรียนรู้

1. การกำหนดเป้าหมายในชีวิต
2. การวางแผนเป้าหมายชีวิต
3. การวางแผนในแต่ละช่วงชีวิต
4. วงจรของการใช้ชีวิตอย่างอริยสัจ 4 + PDCA
5. เทคนิคการกำหนดเป้าหมายสู่ความสำเร็จในชีวิต
6. บันได 10 ขั้น สู่เป้าหมายชีวิต
7. การวางแผนการประกอบอาชีพ

กิจกรรมเตรียมพร้อม สู่ประชาคมอาเซียน

วางแผนเป้าหมายชีวิตสำหรับการประกอบอาชีพในประชาคมอาเซียน

การวางแผน เป้าหมายชีวิต

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายหลักการกำหนดเป้าหมายในชีวิตได้
2. บอกวิธีการวางแผนเป้าหมายชีวิตได้
3. บอกแนวทางการวางแผนในแต่ละช่วงชีวิตได้
4. อธิบายวงจรของการใช้ชีวิตอย่างอริยสัจ 4 + PDCA ได้
5. บอกเทคนิคการกำหนดเป้าหมายสู่ความสำเร็จในชีวิตได้
6. อธิบายบันได 10 ขั้น สู่เป้าหมายชีวิตได้
7. ชี้แจงการวางแผนการประกอบอาชีพได้

สมรรถนะประจำหน่วย

มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนเป้าหมายชีวิต

การวางแผนเป้าหมายชีวิต

1. การกำหนดเป้าหมายในชีวิต

1.1 ความหมายของเป้าหมายในชีวิต

เป้าหมายในชีวิต (Life Goal) เป็นสภาพหรือเหตุการณ์ที่เราต้องการให้เกิดขึ้นในชีวิตเราในอนาคต เช่น อยากเกษียณอายุอย่างมีความสุข มีเงินใช้พอเพียง มีสุขภาพกายสุขภาพใจที่ดี ลูกๆ จบการศึกษามีงานทำ มีครอบครัวที่ดี มีทรัพย์สินมรดกทอดให้กับลูกหลาน เป็นต้น ซึ่งคนส่วนใหญ่มักจะมีเป้าหมายบรลุเป้าหมายในชีวิตคล้ายๆ กัน อย่างไรก็ตามแม้ว่ารายละเอียดของวิธีการไปสู่เป้าหมายของแต่ละคนอาจจะแตกต่างกัน เช่น บางคนใช้วิธีทำธุรกิจ บางคนใช้วิธีการทำงานเป็นพนักงานมีอาชีพในองค์กร เป็นต้น

เป้าหมายในชีวิต (Life Goal) หมายถึง ความต้องการที่ถูกกำหนดไว้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักชัยในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ การกำหนดเป้าหมายชีวิตเปรียบเสมือนการมีเข็มทิศนำทางที่จะทำให้เราดำเนินชีวิตอย่างมีทิศทางที่แน่นอน เพื่อให้การดำรงชีวิตประจำวันและคุณภาพชีวิตดีขึ้น มีความมั่นคง เป้าหมายของชีวิตมี 2 ลักษณะ คือ

1.1.1 เป้าหมายที่เป็นตัวเงินหรือเป้าหมายทางการเงิน (Financial Goal) เป็นเป้าหมายที่สามารถกำหนดเป็นตัวเงินได้ เช่น ต้องการเก็บออมเงินไว้ซื้อบ้านราคา 1,000,000 บาท ต้องการเก็บออมเงินซื้อรถยนต์นั่งส่วนบุคคลราคา 570,000 บาท หรือต้องการเก็บออมเงินไว้สำหรับใช้จ่ายในช่วงเกษียณอายุ 4,000,000 บาท สิ่งสำคัญที่จะทำให้บุคคลบรรลุเป้าหมายทางการเงินได้ คือการกำหนดจำนวนเงินที่แน่นอน

1.1.2 เป้าหมายที่ไม่เป็นตัวเงิน (Non-financial Goal) เป็นเป้าหมายทางสังคมที่ต้องการให้สมาชิกในครอบครัวมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ต้องการช่วยเหลือสังคมให้ได้รับความเป็นธรรมในสังคม เป็นต้น การกำหนดเป้าหมายด้านนี้ไม่สามารถกำหนดเป็นจำนวนเงินที่แน่นอนได้

1.2 ประเภทของเป้าหมายชีวิตหรือเป้าหมายทางการเงิน

เป้าหมายของชีวิตแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.2.1 เป้าหมายระยะสั้น (Short-term Goal) เป็นการกำหนดเป้าหมายที่สามารถทำให้สำเร็จได้ภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี อาจเป็นเป้าหมายที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตหรือไม่ก็ได้ เช่น ต้องการเงินสำหรับค่ารักษาพยาบาลเนื่องจากเจ็บป่วย ต้องการเก็บออมเงินเพื่อซื้อโทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ภายใน 6 เดือนนี้ เป็นต้น

1.2.2 เป้าหมายระยะยาว (Long-term Goal) เป็นการกำหนดเป้าหมายที่สามารถทำได้เมื่อใช้ระยะเวลานานมากกว่า 1 ปี เช่น ต้องการเก็บออมเงินไว้ซื้อบ้านที่อยู่อาศัย ต้องการเก็บออมเงินไว้เพื่อใช้จ่ายยามเกษียณ เป็นต้น

ภาพที่ 1-1 แสดงการใช้เงินออมเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย

ที่มา www.teedindd.com/home/component/option.com (online)

ที่มาของรายได้ของบุคคลได้มาจากหลายทาง เช่น จากงานประจำที่ทำอยู่ การทำงานอดิเรก ดอกผลที่เกิดขึ้นจากสินทรัพย์ลงทุน บำเหน็จบำนาญและสวัสดิการต่างๆ ที่ได้รับ มีปัจจัยหลายอย่างที่เป็นเครื่องกำหนดรายได้ของบุคคลและความปรารถนาของแต่ละบุคคลว่าต้องการมีรายได้มากเพียงใด ซึ่งเขาก็ต้องขวนขวายให้ได้มาซึ่งรายได้นั้น

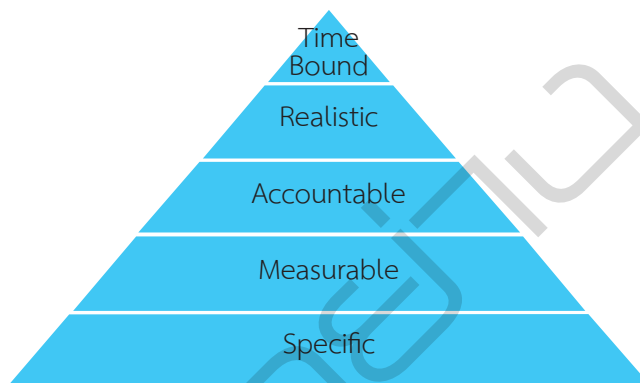
2. การวางแผนเป้าหมายชีวิต

การวางแผนเป้าหมายชีวิต คือ การตั้งเป้าหมายชีวิตของบุคคลที่ได้วางแผนไว้ด้วยวิธีการที่เหมาะสมเพื่อการนำตนเองไปสู่เป้าหมายของชีวิตในอนาคต เป็นการวางแผนไว้ว่าจะต้องตั้งตัว สร้างฐานะให้ได้ดีด้วยการเรียนให้จบ ประกอบอาชีพที่สุจริต ไม่ผิดกฎหมาย ไม่ผิดศีลธรรม ซึ่งการวางแผนเป้าหมายในชีวิตของแต่ละบุคคลแตกต่างกันไปเพื่อให้การดำเนินชีวิตมีคุณภาพ ดังนั้น การวางแผนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่ดี ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บใดๆ การวางแผนเกี่ยวกับการศึกษา การวางแผนเกี่ยวกับอาชีพในอนาคตเมื่อเรียนสำเร็จ อยากประกอบอาชีพ เช่น แพทย์ วิศวกร ตำรวจ ทหาร นักธุรกิจ เกษตรกรรม ช่างนา ช่างไร่ เป็นต้น การวางแผนเกี่ยวกับรายรับ รายจ่ายแต่ละเดือนในชีวิตประจำวัน การวางแผนที่จะปฏิบัติความดี ดำเนินชีวิตอยู่ในกรอบศีลธรรม การวางแผนเกี่ยวกับการสร้างครอบครัวในอนาคต เป็นต้น

● หลักการวางแผนเป้าหมายชีวิต

ลักษณะที่ดีของการวางแผนเป้าหมายทางการเงินหรือเป้าหมายชีวิตต้องเป็นไปตามหลัก SMART ประกอบด้วย

S : Specific	เป็นสิ่งที่เราต้องการอย่างยิ่งและมีคุณค่าอย่างชัดเจน
M : Measurable	ต้องสามารถระบุเป้าหมายและวัดผลลัพธ์ได้อย่างชัดเจน
A : Accountable	ต้องมีความมุ่งมั่น พยายาม และลงมือปฏิบัติให้สำเร็จได้จริง
R : Realistic	สมเหตุสมผลและเป็นสิ่งที่มีโอกาสเป็นไปได้อย่างแท้จริง
T : Time Bound	มีตารางเวลาเป็นกรอบกำหนดที่ต้องทำให้สำเร็จ

แผนภาพที่ 1-1 แสดงการกำหนดเป้าหมายที่ดีด้วยหลัก SMART

2.1 Specific (S) มีความชัดเจนและเฉพาะเจาะจง ได้แก่ การกำหนดความต้องการที่มีคุณค่าต่อตนเองไว้อย่างชัดเจน เช่น นายโด้ต้องการเก็บออมเงินไว้ลงทุนจำนวน 100,000 บาท เพื่อใช้ในยามเกษียณ เป็นต้น

2.2 Measurable (M) ระบุและวัดผลได้ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายสามารถระบุและวัดผลลัพธ์ได้แน่นอน เช่น นายโด้มีเงินใช้ยามเกษียณแน่นอนถ้าเก็บออมเงิน โดยนำเงินออมฝากธนาคารไว้เดือนละ 5,000 บาท ทุกเดือน

2.3 Accountable (A) ความมุ่งมั่นและลงมือปฏิบัติได้จริงทำได้สำเร็จ ได้แก่ การตั้งใจจริงและลงมือปฏิบัติทันทีโดยรู้ว่าจะทำอย่างไรให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ บุคคลควรมีความรับผิดชอบและมีวินัยในตัวเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.4 Realistic (R) มีเหตุผลเป็นจริงได้ คือ การกำหนดเป้าหมายทางการเงินต้องเหมาะสมกับสถานะของบุคคลนั้นที่จะสามารถทำให้สำเร็จได้ เช่น นายโด้ต้องการซื้อรถยนต์ราคาค้นละ 700,000 บาท ภายใน 4 ปี ในขณะที่เขามีรายได้เดือนละ 6,500 บาท เช่นนี้เป็นการกำหนดเป้าหมายที่ไม่มีเหตุผลเป็นจริงไม่ได้

2.5 Time Bound (T) มีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน เป็นการกำหนดเป้าหมายทางการเงินที่มีกรอบระยะเวลาที่แน่นอนที่ต้องทำให้สำเร็จ เพื่อประเมินความสำเร็จของเป้าหมายได้ เช่น นายโด้ต้องการซื้อรถจักรยานยนต์มูลค่า 35,000 บาท และผ่อนชำระค่ารถจักรยานยนต์เดือนละไม่เกิน 1,500 บาท ภายในเวลา 3 ปี นั่นคือ นายโด้ต้องวางแผนการออมเงินเพื่อเป็นเงินดาวน์จำนวนเท่าไรจึงจะไม่เดือดร้อนกับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของตน

3. การวางแผนในแต่ละช่วงชีวิต

ช่วงอายุของบุคคลแต่ละช่วงจะมีผลต่อความสามารถในการหารายได้และการใช้จ่ายเงินแตกต่างกันตามภาระความรับผิดชอบของบุคคล ดังนั้นช่วงชีวิตจึงนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญประการแรกที่ต้องพิจารณาในการวางแผนทางการเงิน ช่วงอายุของบุคคลแบ่งออกเป็น 3 ช่วงอายุ ดังนี้

3.1 ช่วงเริ่มทำงานหรือช่วงสะสมทุนทรัพย์ จะเกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มต้นทำงานถึงอายุ 54 ปี เป็นช่วงอายุที่มีรายได้น้อยสม่ำเสมอในระยะแรกและรายได้จะเพิ่มขึ้นตามความรับผิดชอบและอายุงานที่เพิ่มขึ้น ส่วนรายจ่ายจะมีค่อนข้างมากเพราะเป็นช่วงที่สร้างฐานะของครอบครัว มีการเลี้ยงครอบครัวและซื้อทรัพย์สินต่างๆ เพื่อสร้างฐานะให้แก่ครอบครัว เช่น รถยนต์ บ้าน เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ เป็นต้น

ภาพที่ 1-2 แสดงช่วงเริ่มทำงานหรือช่วงสะสมทุนทรัพย์

ที่มา <http://www.social.nu.ac.th/philosophy/article9-2.php> (online)

3.2 ช่วงก่อนปลดเกษียณ อยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 55-64 ปี เป็นช่วงที่มีความสามารถหารายได้สูงที่สุด เนื่องจากบุคคลมีฐานะมั่นคง ส่วนรายจ่ายจะลดลงเพราะบุตรสำเร็จการศึกษา ทำงานหาเลี้ยงตนเองได้และมีฐานะมั่นคง และหนี้สินลดลงจึงทำให้มีเงินเหลือไว้สำหรับลงทุนมากขึ้น และควรเก็บออมเงินบางส่วนสำรองไว้ใช้สำหรับช่วงเกษียณอายุทำงานด้วย ซึ่งการวางแผนการเงินเกี่ยวกับการลงทุนเพื่อเกษียณอายุนั้น ควรวางแผนล่วงหน้าก่อนเกษียณอย่างน้อย 5 ปี เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอย่างปกติสุขได้ ดังนั้น ผู้ที่จะเกษียณอายุต้องสำรวจฐานะทางเศรษฐกิจว่าในปีเกษียณนั้นมีทรัพย์สิน หนี้สิน รายได้ รายจ่ายเท่าใด

ภาพที่ 1-3 แสดงช่วงก่อนปลดเกษียณ

ที่มา <http://info.spu.ac.th/content/7/9137.php> (online)

3.3 ช่วงหลังเกษียณอายุ คือ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป ความสามารถในการหารายได้ลดลง จึงต้องใช้ทรัพย์สินที่ได้สะสมและลงทุนไว้ ผู้เกษียณจะมีแหล่งรายได้มาจากเงินบำเหน็จ บำนาญ เงินสะสม เงินประกันสังคม รายได้จากการลงทุน รายจ่ายส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายในชีวิตประจำวัน ค่าดูแลสุขภาพ ค่ารักษาพยาบาล หรือการพักผ่อนท่องเที่ยว การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในช่วงอายุนี้นี้จะเกี่ยวกับการวางแผนลงทุนและการวางแผนจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สิน

ภาพที่ 1-4 แสดงช่วงหลังเกษียณอายุ

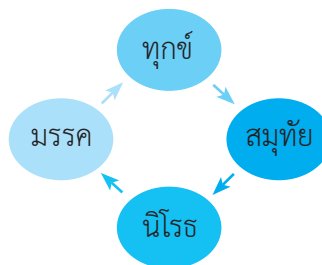
ที่มา <http://www.decha.com/main/main.php/showTopic.php?id> (online)

ดังนั้น ก่อนที่จะลงทุนควรจัดสรรเงินที่มีอยู่ให้ตรงกับความต้องการของการใช้เงินที่วางแผนไว้เสียก่อน โดยคำนึงถึงช่วงอายุและรายได้ที่จะได้รับทั้งหมดเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นปัจจัยประการแรกที่จะใช้พิจารณาในการวางแผนการเงิน ผู้ที่มีอายุน้อยและมีรายได้อยู่ในช่วงเริ่มสะสมทรัพย์ มักจะนิยมออมเงินเพื่อมาซื้อทรัพย์สิน เช่น บ้าน ที่ดิน รถยนต์ ตั้งแต่เริ่มต้นทำงาน ทำให้เงินออมส่วนใหญ่หมดไปกับการผ่อนดอกเบี้ยจนไม่สามารถนำเงินไปลงทุนให้กำไรอдекватได้ ดังนั้น จึงควรวางแผนว่ามีความจำเป็นที่จะใช้สินทรัพย์ใดบ้าง ในช่วงอายุใดที่เหมาะสมจะซื้อ และต้องทำอะไรเพื่อให้ได้มา เมื่อทำงานได้จนสามารถสะสมทรัพย์สินตามที่ต้องการแล้ว ควรจะเริ่มลงทุนในสิ่งที่มั่นคงถาวรขึ้น เพื่อเป็นเงินออมสำหรับใช้ภายหลังเกษียณอายุ โดยมีจุดประสงค์ที่จะเป็นอิสระทางการเงินเป็นสำคัญ

4. วงจรของการใช้ชีวิตอย่างอริยสัจ 4 + PDCA

การใช้ชีวิตประจำวันของทุกๆ คน ล้วนแล้วแต่ตั้งอยู่ในความประมาท เสี่ยงต่ออันตราย โรคภัยไข้เจ็บ แต่เรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ บางคนชีวิตครอบครัวมีความสุข แต่การทำงานล้มเหลว ไม่ประสบความสำเร็จ บางคนการงานเจริญก้าวหน้า แต่ไม่มีเวลาให้ครอบครัวก็ทำให้เกิดปัญหาขึ้น บางคนรวยล้นฟ้าแต่หาความสุขไม่ได้ ปัญหาทุกอย่างล้วนเกิดขึ้นได้ แต่ก็สามารถหยุดมันเพียงแค่ปล่อยวาง ใช้ชีวิตอย่างไม่ประมาท การแก้ปัญหาทุกอย่างมีขั้นมีตอน เพียงแต่ปิดใจรับ ดังคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ว่า อริยสัจ 4 ประการ เป็นวิธีการแห่งปัญญา แก้ปัญหาตามเหตุปัจจัย คือ การแก้ปัญหาด้วยปัญญาของตัวเอง โดยไม่ต้องอาศัยการดลบันดาลประทานพรจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย เป็นสัจธรรมความจริงที่เกี่ยวกับชีวิตของคนทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ในสถานที่ใด อยู่ในเพศหรือภาวะใด จะต้องประสบด้วยกันทั้งสิ้น ซึ่งหลักอริยสัจ 4 สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาชีวิตได้ ดังนี้

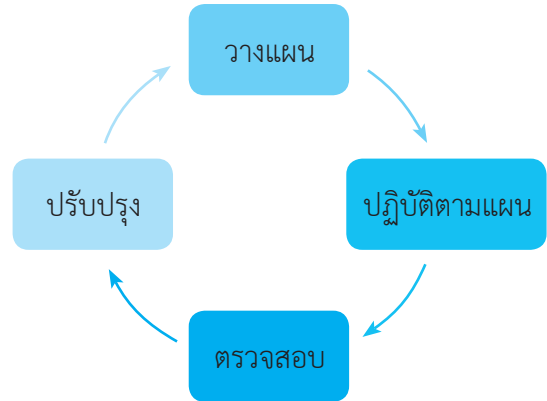
ขั้นที่ 1 ทุกข์	ขั้นตัวปัญหา
ขั้นที่ 2 สมุทัย	ขั้นสาเหตุของปัญหา
ขั้นที่ 3 นิโรธ	ขั้นดับปัญหา
ขั้นที่ 4 มรรค	ขั้นลงมือแก้ปัญหา

แผนภาพที่ 1-2 แสดงการนำหลักอริยสัจ 4 มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาชีวิต

นอกจากการแก้ปัญหาชีวิตด้วยหลักอริยสัจ 4 แล้ว ยังมีอีกหนึ่งวงจรที่จะเป็นตัวช่วยให้การดำเนินชีวิตประสบความสำเร็จคือ วงจร PDCA ของเดมมิง (Deming) คือ วงจรการบริหารงานคุณภาพ มีอยู่ด้วยกัน 4 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 P = Plan
 ขั้นที่ 2 D = Do
 ขั้นที่ 3 C = Check
 ขั้นที่ 4 A = Action

แผนภาพที่ 1-3 แสดงการนำวงจร PDCA มาเป็นตัวช่วยในการดำเนินชีวิต

อริยสัจ 4	วงจร PDCA
ขั้นที่ 1 ทุกข์ ขั้นตัวปัญหา เป็นขั้นแถลงหรือแสดงปัญหาที่จะต้องทำความเข้าใจและรู้ขอบเขต กล่าวคือ ต้องรู้สภาพปัญหา ความไม่พอใจ ความติดขัดบกพร่องที่บุคคลได้ประสบหรือเกิดขึ้นในชีวิตของตน โดยต้องกำหนดรู้ ทำใจยอมรับ ทำความเข้าใจ และกำหนดขอบเขตให้ชัดเจนว่าเป็นปัญหาหรือไม่ เป็นปัญหาใหญ่หรือปัญหารอง	ขั้นที่ 1 P = Plan คือ การวางแผน ในแผนงานจะต้องมีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และระยะเวลาดำเนินการ
ขั้นที่ 2 สมุทัย ขั้นสาเหตุของปัญหา จัดเป็นขั้นวิเคราะห์และวินิจฉัยมูลเหตุของปัญหาซึ่งจะต้องแก้ไขกำจัดให้หมดสิ้นไป กล่าวคือ ต้องแสวงหาสาเหตุปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวก่อให้เกิดปัญหา หรือเกิดความติดขัดบกพร่องในชีวิตบุคคล โดยหาสาเหตุแห่งปัญหาหรือความทุกข์ต่างๆ ให้ถูกต้องชัดเจน และต้องเป็นสาเหตุต้นตอจริงๆ ที่เกิดจากตัวเองเป็นส่วนใหญ่ มิใช่ไปโทษโชคชะตา ซึ่งเป็นเรื่องนอกตัวออกไปทั้งหมด	ขั้นที่ 2 D = Do คือ การปฏิบัติงานตามแผน โดยการดำเนินงานตามขั้นตอนในแผนงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

อริยสัจ 4	วงจร PDCA
ขั้นที่ 3 นิโรธ ขั้นตอนปัญหา จัดเป็นขั้นชี้บอกรวบรวม ประสงค์จากปัญหาซึ่งเป็นจุดหมายที่ต้องการ ให้เห็นว่าการแก้ปัญหานั้นเป็นไปได้ และจุดหมายนั้นควรเข้าถึง ซึ่งจะต้องให้สำเร็จให้จงได้ หรือทำให้เป็นจริงขึ้นมา โดยกำหนดจุดหมายปลายทางที่แน่นอน พร้อมทั้งกำหนดจุดหมายและเป้าหมายรองไว้ด้วยว่าแต่ละขั้นตอนนั้นมีจุดหมายและเป้าหมายเพียงใดแค่นั้น	ขั้นที่ 3 C = Check คือ การตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนว่า เมื่อดำเนินงานตามแผนแล้วมีปัญหาอะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขแผนงานในขั้นตอนใด
ขั้นที่ 4 มรรค ขั้นลงมือแก้ปัญหา จัดเป็นขั้นกำหนดวิธีการและรายละเอียดที่จะต้องปฏิบัติในการลงมือแก้ปัญหา กล่าวคือ การลงมือปฏิบัติหรือดำเนินการตามวิธีการอย่างละเอียดเพื่อแก้ปัญหาไปตามขั้นตอน โดยกำหนดวางวิธีการวางแผนงานและรายการที่จะต้องทำให้ละเอียด	ขั้นที่ 4 A = Action คือ การนำปัญหามาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน และนำแนวการปฏิบัติที่ดีมาจัดทำแผนงานในครั้งต่อไป

แผนภาพที่ 1-4 แสดงขั้นตอนของวงจรของการใช้ชีวิตอย่างอริยสัจ 4 + PDCA

ที่มา <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/501140>

จากแผนภาพที่ 1-4 จะเห็นได้ว่าเมื่อเราเกิดปัญหาขึ้น เช่น มาทำงานสายทุกวัน จะแก้ปัญหาตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เราจะต้องทราบก่อนว่าสิ่งที่ทำให้เรามีปัญหา ทำให้เรามาสายนั้นเกิดจากสาเหตุอะไร (อาจเป็นเพราะรถติดที่ทำให้เรามาสาย) เมื่อทราบแล้วเราก็มานั่งวางแผนว่ามีวิธีไหนบ้างที่ทำให้เราไม่ต้องมาทำงานสาย

ขั้นที่ 2 เราจะต้องนำแผนการที่ได้วางแผนมาแล้วมาวิเคราะห์ว่าถ้าทำเช่นนั้นแล้วเราจะมาเร็วขึ้นหรือไม่ เช่น เปลี่ยนเส้นทางที่รถไม่ติด แล้วลองนำมาปฏิบัติดูว่าจะมาทำงานเร็วขึ้นหรือไม่

ขั้นที่ 3 เมื่อเราลองเปลี่ยนเส้นทางการเดินทางมาทำงานแล้ว เราก็ดูว่าข้อมูลไหน การเดินทางเส้นไหนที่ทำให้เรามาทำงานได้รวดเร็วขึ้น

ขั้นตอนสุดท้าย ขั้นที่ 4 เมื่อเราเลือกเส้นทางที่ดีที่สุดที่ทำให้เราเดินทางมาทำงานได้รวดเร็วขึ้นแล้วจึงนำวิธีนั้นมาปรับปรุงในการใช้ชีวิตประจำวัน

สรุปวิธีการแก้ปัญหาก็คือ ลองนำปัญหามานั่งคิด หาตัวที่ก่อให้เกิดปัญหา หาวิธีแก้ไขปัญหาลองลงมือแก้ปัญหา และนำมาปรับปรุง จะเห็นได้ว่าระหว่างอริยสัจ 4 และวงจรการควบคุมคุณภาพวงจร PDCA ไม่ได้มีความแตกต่างกันมาก หลักคำสอนของพระพุทธเจ้าอริยสัจ 4 ก็มานานแล้ว ส่วนวงจรการควบคุมคุณภาพวงจร PDCA ของเดมมิง (Deming) ก็มีการนำมาใช้ในการบริหารงานควบคุมคุณภาพเพื่อให้งานประสบผลสำเร็จ และมีหลายคนก็นำวงจรนี้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันมานานแล้วเช่นกัน

กิจกรรมตรวจสอบความเข้าใจที่ 1.1

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. การกำหนดเป้าหมายในชีวิตหมายถึงอะไร

.....

.....

.....

2. จงอธิบายเป้าหมายชีวิตตามหลัก SMART มาโดยละเอียด

.....

.....

.....

3. ให้ผู้เรียนการวางแผนเป้าหมายชีวิตหลังจบการศึกษา มา 3 ตัวอย่าง

.....

.....

.....

4. การวางแผนทางการเงินในแต่ละช่วงชีวิตทั้ง 3 ช่วง ประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....

.....

.....

5. จงเปรียบเทียบวงจรของการใช้ชีวิตอย่างอริยสัจ 4 + PDCA

.....

.....

.....

5. เทคนิคการกำหนดเป้าหมายสู่ความสำเร็จในชีวิต

ก่อนการกำหนดเป้าหมายในชีวิตลองถามตัวเองว่าอยากจะได้อะไร อยากจะเป็นอะไร หรืออยากจะมีอะไรบ้าง ปรากฏว่าคนหลายคนยังหาเป้าหมายในชีวิตของตัวเองยังไม่ได้เลย และบางคนอายุงานก็มาก อายุตัวก็เยอะ ยังหาตัวเองไม่เจอเลย สาเหตุที่หาไม่เจอไม่ใช่ไม่ได้หา แต่พยายามหลายครั้งแล้วก็ยังหาไม่เจอ พอถามว่าอยากจะได้บิตในตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่ทำอยู่หรือไม่ ก็ไม่รู้ พอถามว่าอยากจะทำอะไรไปทำธุรกิจส่วนตัวหรือไม่ ก็ตอบว่าอยาก แต่ไม่รู้จะทำอะไร เพราะไม่มีทุน ไม่มีประสบการณ์ สุดท้ายการหาเป้าหมายในชีวิตของคนหลายคนเหมือนกับการพายเรือวนอยู่ในอ่าง มีคนอีกจำนวนไม่น้อยที่กำหนดเป้าหมายในชีวิตแต่มีการเปลี่ยนเป้าหมายบ่อยเกินไป คนลักษณะนี้มีเป้าหมายแบบเอาแน่เอานอนไม่ได้

หากต้องการกำหนดเป้าหมายในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถก้าวไปสู่ความสำเร็จในชีวิตได้ดีกว่าและเร็วกว่าที่คาดหวังไว้ มีแนวทางในการกำหนดเป้าหมายในชีวิตดังนี้

5.1 หาความฝันและความอยากของตัวเองให้เจอก่อน จุดเริ่มต้นของการกำหนดเป้าหมายในชีวิตคือการถามตัวเองว่าในอนาคตเราอยากจะเป็นอะไร อยากจะมีอะไร อยากจะได้อะไร อยากจะเป็นเหมือนใคร แค่นั้น เมื่อไหร่ เพราะถ้าเราไม่สามารถตอบคำถามนี้ได้ เราจะกำหนดเป้าหมายที่ดีไม่ได้เช่นกัน เหมือนกับการที่เราออกไปตลาดเพื่อซื้อของมาทำอาหาร ถ้าเราไม่มีรายการอาหารอยู่ในใจ คิดเพียงว่าไปดูก่อนแล้วกันค่อยคิดว่าจะทำอะไรกิน คงต้องใช้เวลาเดินตลาดนาน และอาจจะไม่มีอะไรถูกใจเลยสักอย่างเดียว ผิดกับคนที่คิดรายการอาหารไปจากบ้าน เมื่อไปถึงตลาดก็สามารถเดินไปจุดที่ต้องการจะซื้อได้ทันที ไม่ต้องเสียเวลาเดินวนไปวนมา หากรายการอาหารที่ต้องการไม่มี แต่ก็มีรายการอาหารสำรองอยู่ ซึ่งสามารถเปลี่ยนรายการซื้อของได้ทันทีทั้งนี้ ดังนั้น ใครที่ยังหาตัวเองไม่เจอก็ไม่ต่างอะไรไปจากคนที่ไปตลาดแล้วค่อยคิดว่าจะซื้ออะไรมาทำอาหาร

5.2 วิเคราะห์ความชอบของตัวเอง ใครที่กำลังทำงานเป็นลูกจ้างอยู่และคิดจะออกมาทำธุรกิจส่วนตัว ควรเลือกทำในสิ่งที่ตัวเองถนัด ตัวเองชอบเป็นอันดับแรก เพราะธุรกิจที่เราทำเราจะต้องอยู่กับมัน

นาน และถ้าใครเลือกทำธุรกิจที่ตัวเองไม่มีความชอบเป็นพื้นฐานแล้วจะทำได้ไม่ดี เช่น ใครไม่ชอบเล่นเกมส์ แต่อยากทำธุรกิจร้านวิดีโอเกม รับรองว่ายากที่จะสำเร็จ

5.3 ชีตกรอบเป้าหมายและตีกรอบให้แคบลง การเลือกเป้าหมายที่ต้องการถ้าเรารู้ว่าเราชอบอะไร เวลามองออกไปภายนอกจะค่อนข้างง่าย เช่น เราอยากทำธุรกิจเกี่ยวกับเสื้อผ้า เป็นเสื้อผ้าสตรี นำสมัย กลุ่มเป้าหมายคือคนทำงาน และธุรกิจเสื้อผ้าที่ลงทุนไม่เกิน 2 ล้านบาท อยู่ในเขตกรุงเทพฯ เป็นต้น ถ้าเราสามารถกำหนดกรอบของเป้าหมายได้ชัดเจนและค่อยๆ ตีกรอบนั้นให้แคบลง เราจะค้นพบว่าเป้าหมายนั้นเหมาะสมกับเราหรือไม่

5.4 ศึกษาข้อมูลเพื่อไปสู่เป้าหมาย เมื่อเราได้เป้าหมายที่ชัดเจนและอยู่ในกรอบที่สามารถทำได้ ขั้นตอนมาคือการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมายที่เรากำหนดไว้ว่าแนวทางในการไปสู่เป้าหมายนั้นเป็นอย่างไรบ้าง ถ้าต้องการทำธุรกิจเกี่ยวกับเสื้อผ้า ก็ควรจะไปศึกษาจากผู้ที่เคยประสบความสำเร็จและผู้ที่กำลังประสบความสำเร็จในปัจจุบัน เพื่อวิเคราะห์ดูว่าเราจัดอยู่ในกลุ่มไหน หรือควรหาทางป้องกันไม่ให้เราผิดพลาดเหมือนกลุ่มที่เคยล้มเหลวมาแล้ว

5.5 ตั้งเป้าหมายให้ท้าทาย การตั้งเป้าหมายในชีวิตควรจะเป็นเป้าหมายที่ท้าทาย ซึ่งหมายถึงเป้าหมายที่ไม่ง่ายจนเกินไป เช่น ก่อนเกษียณอายุจากลูกจ้างควรจะต้องดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่อาวุโส (อายุงานมากขึ้น ไม่มีใครอายุมากกว่าเราก็เป็นได้แล้ว) และไม่ควรถังเป้าหมายที่ยากเกินไป เช่น อยากเก็บเงินเดือนละห้าพันบาททุกๆ ที่ได้เงินเดือนเดือนละหนึ่งหมื่นบาท

5.6 ควรจะมีเป้าหมายหลักและเป้าหมายรอง การตั้งเป้าหมายในชีวิตที่ดีควรมีเป้าหมายหลักและเป้าหมายรองที่สอดคล้องกัน เพราะถ้าเป้าหมายหลักมีปัญหาอุปสรรคหรือเป็นไปได้ยาก จะได้อะไรที่ได้ลงทุนไปกับเป้าหมายหลักมาใช้ประโยชน์กับเป้าหมายรองได้ การกำหนดเป้าหมายในชีวิตไม่จำเป็นจะต้องกำหนดครั้งเดียวแล้วใช้ได้ตลอดไป เราควรทบทวนความสำเร็จของเป้าหมายที่กำหนดไว้เป็นระยะๆ ว่าควรมีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายหรือไม่อย่างไร

การกำหนดเป้าหมายถือเป็นปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จในชีวิตไม่ว่าคนๆ นั้นจะทำงานเป็นลูกจ้างหรือทำอาชีพอะไรก็ตาม เพราะเป้าหมายคือสิ่งนำทาง เป้าหมายคือแสงสว่างที่จะช่วยให้เราเห็นทิศทางที่เราต้องการจะไปได้ง่ายและชัดเจนกว่า

การวางแผนชีวิตที่มีระบบและมีเป้าหมายในชีวิตที่มีประสิทธิภาพจะมีประโยชน์ดังนี้

1) เทคนิคในการเพิ่มผลงานและคุณภาพชีวิต เวลาที่เราตั้งเป้าหมายแล้วทำไม่ได้ เราจะเครียด เกิดปฏิกิริยาที่ไม่ดี จึงทำให้ตัวเองอ่อนคลาย เช่น การนอน การออกกำลังกาย การผ่อนคลายจะทำให้เรารู้สึกดีขึ้น เบาสบาย ในครอบครัวเราควรจะต้องพูดคุยกันแต่สิ่งดีๆ พูดถึงสิ่งดีที่ทำให้แก่กัน หลากๆ ศาสนาให้สวดมนต์ภาวนาก่อนเข้านอน ซึ่งมีประโยชน์มาก เราต้องรู้จักดูแลตัวเอง

สาเหตุที่ไม่สามารถทำให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ อาจเกิดจากว่าชอบสบาย โดยไม่ทำในสิ่งที่ต้องทำ ถึงแม้จะมีคนที่พร้อมให้คำแนะนำ ให้ข้อมูลและความช่วยเหลือ ดังนั้นอยากประสบความสำเร็จต้องรู้จักเหนื่อยยากทนต่ออุปสรรคได้ทุกวัน ซึ่งจะเป็นการสร้างนิสัย สร้างวินัยให้แก่ตนเอง

2) **ทำงานอย่างมีความสุขและทำได้อย่างสม่ำเสมอ** มีความภาคภูมิใจในการทำงาน โดยที่เราไม่ต้องควบคุมอะไรมาก ดังคำกล่าวที่ว่า เราไม่สามารถจ้างใครให้มาพัฒนาตัวเราได้ เราไม่สามารถจ้างใครเดินแอโรบิคแทนเราเพื่อให้เราแข็งแรงได้ ทั้งหมดนี้เราต้องทำด้วยตัวเราเอง

6. บันได 10 ขั้น สู่เป้าหมายชีวิต

บันได 10 ขั้น สู่เป้าหมายชีวิต มีองค์ประกอบดังนี้

6.1 ควบคุมวิธีคิดให้คิดแต่ความสำเร็จ มีขั้นตอน คือ

6.1.1 เขียนในสิ่งที่ทำสำเร็จแล้ว 100 รายการ จะพบว่าช่วงต้นเขียนง่ายมาก ต่อมาจะยากขึ้น เมื่อเราเขียนได้สำเร็จจะรู้สึกมั่นใจในตนเองมากขึ้น

6.1.2 เขียนในสิ่งที่ทำสำเร็จในวันหนึ่งๆ ก่อนนอนทุกคืน จะมีผลต่อจิตสำนึกของคนเรา

6.1.3 มองสบตาตนเองในกระจก เรียกชื่อตัวเอง บอกตัวเองว่าพอใจในสิ่งที่ทำได้ในวันนี้ เช่น การออกกำลังกาย ใหเวลากับครอบครัว กินอาหารถูกหลักอนามัย สุดท้ายพูดว่า ฉันรักเธอ เราต้องทำติดต่อกัน 40-60 วัน จึงจะได้ผล ถ้าคุณไม่สามารถพูดคำว่า ฉันรักเธอ เท่ากับคุณไม่รักตัวเอง ไม่เชื่อตัวเอง เทคนิคนี้เป็นวิธีที่มีพลังมาก

6.2 **มีความคิดเป็นบวก** นักจิตวิทยาบอกว่า การพูดหรือคิดด้านบวก กล้ามเนื้อจะแข็งแรง ถ้าเราคิดถึงแต่สิ่งที่เราทำผิดหรือล้มเหลว กล้ามเนื้อจะอ่อนแรง ดังนั้น จงจัดคำว่า “ทำไม่ได้” ออกไป จงหลีกเลี่ยงสิ่งที่มีทัศนคติลบ คอยดูดพลังใจจากเรา จงเลือกอยู่ในหมู่คนคิดบวก โดยต้องจัดคำว่า “ทำไม่ได้” ออกไป เราต้องเปลี่ยนความคิด คิดแต่เรื่องสร้างสรรค์ เช่น แทนที่จะพูดว่า “ฉันไม่มีเวลาทำ” ให้เปลี่ยนเป็น “ฉันกำลังหาเวลาทำ”

6.3 **เชื่อมั่นในพลังและกล้าที่จะใช้** ความกลัวที่ยิ่งใหญ่ของคนคือ กลัวถูกปฏิเสธ กลัวจะมีพลังไม่พอ ทั้งๆ ที่มีพลังมากเก็บซ่อนไว้ เราทุกคนมีพลังใจ พลังสมอง พลังกาย หากเรากลัว เราไม่กล้าทำ แล้วปล่อยโอกาสให้ผ่านไปหรือเปล่า ต่อไปนี้ถ้าคุณไปพบใคร พูดกับใคร หากเขาปฏิเสธ คุณต้องเชื่อมั่นในพลังของคุณ แล้วคุณก็ไปพบคนต่อไป เช่น ชายคนหนึ่งได้รับริบบิ้นสีฟ้าจากพนักงาน “คุณยอดเยี่ยมมาก เราอยากขอบคุณ คุณกล้าลงทุนในธุรกิจที่เสี่ยง ทำให้พวกเราเปลี่ยนไป มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และอยากให้คุณเอาริบบิ้นอีกเส้นหนึ่ง ไปให้ใครก็ได้ที่คุณต้องการจะบอกเขาว่า คุณพอใจในตัวเขามาก” เมื่อเขากลับบ้านเขามอบริบบิ้นให้ลูกชายอายุ 16 ปี “วันนี้มีเรื่องประหลาด พ่อได้รับริบบิ้นจากพนักงาน พวกเขาบอกว่าพ่อทำให้ชีวิตของเขาดีขึ้น แต่พ่อคิดว่าไม่ได้ทำอะไรมากมายนัก พ่อได้บอกเขาไปว่า ตั้งใจจะมอบอีกเส้นให้ลูกชายของพ่อ เพราะพ่อรักเขามากและจะบอกว่าทำไมถึงรักเขา ลูกเรียนได้เกรด A พ่อไม่เคยชม ลูกไม่เคยขอบคุณที่พ่อทำงานหารายได้ และพ่อก็ไม่เคยพูดว่า ชอบใจนะที่ลูกไปโรงเรียน แต่แน่นอนพ่อภูมิใจใน

ตัวลูกมาก นี่คือเหตุผลที่พ่อทำงานหนัก พ่อหวังที่จะให้ลูกได้แต่สิ่งที่ดีๆ พ่อภูมิใจในตัวลูกมาก” พอพูดจบ ลูกก็ร้องไห้และวิ่งออกจากห้องไป เขารู้สึกเสียใจมาก แต่สักครู่ลูกก็กลับเข้ามาพร้อมกับปิ่นปักผมในมือ “ผมซื้อปิ่นปักผมนี้เมื่อสัปดาห์ก่อน ตั้งใจจะยิงตัวตายอาทิตย์นี้ เพราะคิดว่าพ่อและแม่ไม่รักผม แต่ตอนนี้ผมรู้แล้วว่าพ่อรักผมมาก พ่อช่วยเอาปิ่นไปจากผมทีครับ”

6.4 ทำเป้าหมายและวิสัยทัศน์ให้กระจ่าง อย่างลัวที่จะบอกผู้อื่น อย่างลัวที่ใครจะหัวเราะเยาะ เราต้องมีฝันที่ใหญ่ อย่าเพิ่งกังวลว่าจะได้มาอย่างไร เราไม่มีทางสำเร็จถ้าเราไม่ตั้งเป้าหมายให้สูงไว้ ในวันหนึ่งเขียนจากจิตใจว่าต้องการอะไร เช่น ต้องการให้ครอบครัว เพื่อนฝูงเป็นอย่างไร อยากทำอาชีพอะไร รายได้เท่าไร อยากให้โลกรอบตัวเป็นอย่างไร

6.5 แปลงวิสัยทัศน์เป็นเป้าหมาย คนเราจะสำเร็จต้องมีเป้าหมายชัดเจน เฉพาะเจาะจง มีรายละเอียด วัดผลและตรวจสอบได้ ต้องอ่านเป้าหมายทุกวัน อย่าคิดว่าเป้าหมายใหญ่เกินไป คนเรามีความกลัวอยู่ในจิตใจได้สำนึกที่จะหยุดยั้งเรา เราต้องทำให้เจอ แล้วหาวิธีการขจัดมันไป มีหนุ่มคนหนึ่งจะซื้อกิจการธุรกิจมาปรับปรุงแล้วขายไป เขาซื้อกิจการรองเท้าโดยไม่รู้ว่าเป็นบริษัทกำลังถูกปิด เมื่อรู้ว่ามีปัญหาเขาตรงไปยังผู้ว่าการรัฐแล้วบอกว่า ถ้าบริษัทถูกปิด จะมีคนมากมายว่างงาน รัฐต้องจ่ายเงินหลายล้านเหรียญเลี้ยงดู แต่ถ้าคุณลดภาษี ผมจะปรับปรุงให้ดีขึ้นแล้วพวกเขาก็จะจ่ายภาษีให้คุณได้ เขาเคยพบผู้ว่าการรัฐไหม → ไม่ เขากลัวที่จะไปพบไหม → กลัว แต่เขาทำไหม → ทำ ตอนนี้เขากลัวที่จะไปพบไหม → ไม่ เพราะฉะนั้นเขายิ่งใหญ่ขึ้น เพราะว่ากล้าทำในสิ่งที่กลัว ความสำเร็จที่แท้จริงคือ การปราศจากความกลัวและความคิดด้านลบ และต้องไม่ปล่อยให้กายภายนอกมาบดบังความคิดที่จะทำให้สำเร็จ

6.6 สร้างภาพและเห็นผลลัพธ์ที่ต้องการชัดเจน ในชีวิตคนเราจะมีความกดดัน มีความเครียด จนเราอาจรู้สึกไม่สบาย มี 2 ทางเพื่อลดความเครียด คือ เปลี่ยนเป้าหมายให้เหมาะสม เพราะว่าเป้าหมายเดิมยากจะบรรลุได้ หรือสร้างภาพจินตนาการให้อยู่บนพองความจริงเข้าใกล้จินตนาการนั้น เช่น เวลาขายสินค้าต้องวาดภาพให้ลูกค้าเห็นชัดเจนว่า ถ้าเขาทำสิ่งนี้จะปกป้องครอบครัวและสุขภาพของเขาได้อย่างไร ถ้าวาดภาพชัดเจนมาก จะเกิดความกดดันทำให้ลูกค้าตัดสินใจซื้อ เราอาจสร้างแรงกดดันให้เกิดแก่ตัวเราเองขึ้นมาได้ เช่น อยากรูปร่างดี ให้เอารูปภาพคนที่รูปร่างดี แล้วเอาหน้าเราติดเข้าไปแทน รูปภาพนี้ทุกวัน ครบ 3 เวลา เช้า เที่ยง และก่อนนอน จะเป็นการสะกดจิตตัวเอง ต้องทำซ้ำๆ ดังนั้นคุณต้องวาดภาพคุณเองให้มีสุขภาพดี และประสบความสำเร็จ

6.7 ลงมือกระทำ เราต้องลงมือกระทำจึงจะได้มา ต้องเลือกถามให้ถูกคน ถามถูกคำถาม จึงจะได้ผลลัพธ์ดังตัวอย่างของหนูน้อยมาร์กี้ แม่เธอเป็นพนักงานเสิร์ฟ แม่เคยบอกเธอเมื่ออายุ 9 ขวบ แม่ไม่มีเงิน แต่มีความฝันอยู่ 2 อย่าง คืออยากเที่ยวรอบโลก และอยากให้หนูเข้าวิทยาลัย 2 ปีต่อมา เธอออกขายคุกกี้ วิธีการคือ เธอเคาะประตู และพูดว่า “สวัสดีค่ะ หนูชื่อมาร์กี้ แอนดรู หนูมาขายคุกกี้ หนูอยากขายให้ได้มากที่สุด มากกว่าเด็กหญิงคนอื่น เพื่อเก็บเงินให้แม่เดินทางรอบโลก สิ่งนี้เป็นความฝันของหนูไม่ทราบ

คุณจะช่วยซื้อได้เท่าไรคะ ช่วยเติมความฝันของหนูให้เป็นจริงด้วย” เธอขายได้ \$32,000 ซึ่งได้บันทึกลงในกินเนสบุ๊กส์ ทุกๆ ที่ที่เธอไป เธอเล่าและแบ่งปันความฝันให้คนอื่นๆ

6.8 รับผิดชอบสิ่งที่ทำ ทบทวนและแก้ไข ไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้นต้องเรียนรู้ แก้ไข ปรับปรุง และทำต่อไป คำถามที่ควรถามคนรอบข้าง เช่น ลูก เพื่อน หรือลูกค้า คือ อะไรเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ฉะนั้น ต้องกล้าที่จะถาม แล้วเราจะได้ข้อมูล ข้อปฏิบัติที่เหมาะสม

6.9 ฝึกฝน ฝึกฝน และฝึกฝน ลาสท์ บราวน์ เป็นนักฟุตบอลชาวอเมริกัน ตอนเด็กเขาอยากเป็นนักจัดรายการวิทยุ แต่เขาจบแค่มัธยมปลาย อาชีพเป็นคนตัดแต่งต้นไม้ตามถนนหลวง เขาไปที่สถานีวิทยุของสมัครเป็นนักจัดรายการ แต่ถูกปฏิเสธเพราะว่าไม่มีคุณสมบัติเพียงพอ ผู้สัมภาษณ์ถามว่าทำไมจึงมาสมัคร เขาตอบว่าผมมีความตั้งใจและต้องการฝึกอย่างหนักเพื่อเป็นนักจัดรายการวิทยุที่ดี ขอโอกาสให้ผมด้วยเถอะ เขาขอเข้าไปทำงานถึง 20 ครั้ง จนหัวหน้าสถานีใจอ่อนและยอมให้เขาได้ฝึก ได้เรียนรู้ โดยไม่ได้ค่าจ้าง เขาเฝ้าดูผู้จัดรายการทำงาน ดูการวางแผนการคัดเลือกรายการทำอย่างไร แล้วเขาจัดทำห้องอัดเสียงที่บ้าน และฝึกอย่างหนักทุกคืน อยู่มาวันหนึ่งผู้จัดรายการมาเหล้าและไม่มา หัวหน้าสถานีหาใครดำเนินการแทนก็ไม่ได้ เมื่อบราวน์ขึ้นอาสา เขาก็ทำได้ดีจนน่าทึ่ง

6.10 ให้รางวัลตัวเองที่ทำสำเร็จ เด็กคนหนึ่งปวดตามตัวมาก แม่จึงพาไปโรงพยาบาล หมอบอกว่าจะมีชีวิตอยู่ได้แค่ 6 เดือน แม่เสียใจมากถามลูกว่าโตขึ้นอยากเป็นอะไร เขาบอกว่าอยากเป็นพนักงานดับเพลิง แม่จึงไปติดต่อหน่วยงานดับเพลิง เล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟังและขอร้องให้เขาได้มีโอกาสแต่งชุดพนักงานดับเพลิง เจ้าหน้าที่บอกว่าเราจะทำให้ดีกว่านั้นอีก เราจะพาเขาออกปฏิบัติงานแบบเหมือนจริงเลยทีเดียว ซึ่งทำให้เขามีความสุขมาก คนเราทำฝันให้เป็นจริงได้

7. การวางแผนการประกอบอาชีพ

การประกอบอาชีพ หมายถึง การทำงานหาเลี้ยงชีพ เพื่อหารายได้และสร้างคุณค่าให้แก่ตนเองและครอบครัว ซึ่งการทำงานนั้นอาจจะทำงานส่วนตัวอยู่ที่บ้าน หรือประกอบกิจการส่วนตัว เป็นลูกจ้าง พนักงานในโรงงาน ที่มีรายได้เป็นรายวัน รายเดือน แต่บางคนก็ไม่สามารถทำงานได้ตรงตามที่ตนเองต้องการได้ จึงมีความจำเป็นต้องวางแผนในการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการหางานทำให้ตรงกับความต้องการมากที่สุด การเลือกอาชีพแต่ละคนไม่เหมือนกันเพราะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความรู้ ความสามารถ ความถนัด ทักษะ ประสบการณ์ ความชอบหรือไม่ชอบในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง และการจะประสบความสำเร็จในอาชีพได้นั้นขึ้นอยู่กับความขยัน ความอดทน ความมานะพยายามและความคิดสร้างสรรค์ผลงาน ตลอดจนการพัฒนางานให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

7.1 ประเภทของอาชีพ

การประกอบอาชีพ มี 2 ประเภท ดังนี้

7.1.1 อาชีพหลัก ได้แก่ งานที่ทำอยู่ประจำเป็นอาชีพที่มีรายได้เข้ามาอย่างสม่ำเสมอแน่นอน ทุกวัน ทุกเดือน ทุกปี

7.1.2 อาชีพเสริม ได้แก่ งานที่ทำเสริมจากอาชีพหลักหรือทำเมื่อมีเวลาว่างจากงานประจำ เป็นรายได้เพิ่มเข้ามาไม่สม่ำเสมอ เช่น การรับทำงานในวันหยุด การขายประกันในเวลาหลังเลิกงานหรือวันหยุด นำสินค้ามาขายในตลาดนัด หรือทำการเกษตร เป็นต้น

7.2 ขั้นตอนการวางแผนการประกอบอาชีพ

อาชีพ (Career) หมายถึง งานที่บุคคลทำโดยใช้ความรู้ความสามารถและทักษะของตนเพื่อให้มีรายได้มาดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข การประกอบอาชีพใดนั้นบุคคลควรวางแผนเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด มีขั้นตอนการวางแผนการประกอบอาชีพดังนี้

7.2.1 กำหนดปัญหาหรืออุปสรรคให้ชัดเจนว่าเรากำลังตัดสินใจเรื่องอะไร เช่น เรากำลังเลือกแผนการเรียนอะไร หรือเลือกที่จะประกอบอาชีพอะไร

7.2.2 สำรวจตัวเลือก ต้องรู้จักแผนที่จะเลือกหรืออาชีพที่จะเลือก

7.2.3 เปรียบเทียบแต่ละตัวเลือกว่าแตกต่างกันอย่างไร

7.2.4 สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจที่จะเลือกแผนหรืออาชีพทั้งหมด

7.2.5 แลความข้อมูล ต้องกำหนดน้ำหนักความสำคัญให้แต่ละตัวเลือก การตัดสินใจเลือกอาชีพมักเกิดขึ้นเมื่อมีอาชีพให้เรตัดสินใจเลือกมากกว่าหนึ่งอาชีพ มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพที่จะเลือก

7.2.6 จัดการกับข้อมูลโดยการให้น้ำหนักความสำคัญแต่ละตัวเลือกในแต่ละประเด็น เมื่อเราเข้าใจว่าทำไมเราจึงเลือกตัวเลือกนี้มากกว่า จะทำให้ตัวเลือกลดลงจนเหลืออาชีพที่เราสนใจเท่านั้น

7.2.7 เรียงลำดับประโยชน์ของตัวเลือกจากมากไปหาน้อย จะช่วยให้เห็นความสำคัญของตัวเลือกแต่ละตัวมากขึ้น

7.2.8 ตัดสินใจ การตัดสินใจเลือกอาชีพที่ดีจะต้องไม่กังวลใจว่าตัวเลือกที่เหลือจะเหมาะสมกับตัวเรามากน้อยเพียงใด เมื่อเราได้พิจารณาตัวเลือกหลายปัจจัย ได้คิดอย่างรอบคอบ เราต้องตระหนักว่าเราทำดีที่สุดแล้วในขณะนั้น แม้ว่าการตัดสินใจเลือกจะมีความเสี่ยง เพราะไม่รู้ว่าจะอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต ปัญหาของเราคือเราจะต้องพยายามเลือกอาชีพที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อตัวเรามากที่สุด ไม่ตัดสินใจด้วยอารมณ์และความรู้สึก ต้องพิจารณาจากความสนใจ บุคลิกภาพ ค่านิยม และความต้องการ

หนังสือเรียนอาชีวศึกษา

หลักสูตรใหม่

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
พุทธศักราช 2556

สื่อการเรียนรู้แบบบูรณาการความรู้ สมรรถนะ และกิจนิสัยในการทำงาน

เนื้อหาดี มีคุณภาพ ตรงตามจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา
ของหลักสูตร เสริมกิจกรรมเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนให้แก่ผู้เรียน และใบช่วยสอน
โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญ :-

Project-Based Learning

Thinking Skills

Green Technology

Creative Economic

MAC e-knowledge

มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย สะดวก
และปรับได้ สำหรับผู้สอนใช้เป็นแนวทาง
ในการจัดการเรียนรู้

การเป็นผู้ประกอบการ

3305901100

MAC EDUCATION

www.MACeducation.com

9 786162 742675

ราคา 150 บาท